

Radošā Latvija 2014 – 2020 un bibliotēku nozare

**SPECIĀLO, AUGSTSKOLU UN KOLEDŽU
BIBLIOTĒKU DIREKTORU/VADĪTĀJU SANĀKSME**

2012.gada 28.novembris

RL laika grafiks/NAP laika grafiks

Oktobris - novembris	Dokumenta sākotnējā projekta izstrāde, darbs grupās
Decembris	Projekta apspriešana darba grupā un nozaru konsultatīvajās padomēs
2013.g.Janvāris	Dokumenta precizēšana un sabiedriskā apspriešana
Februāris - marts	Dokumenta gala varianta un rīcības plāna izstrāde, iesniegšana MK
Aprīlis	Apstiprināts MK

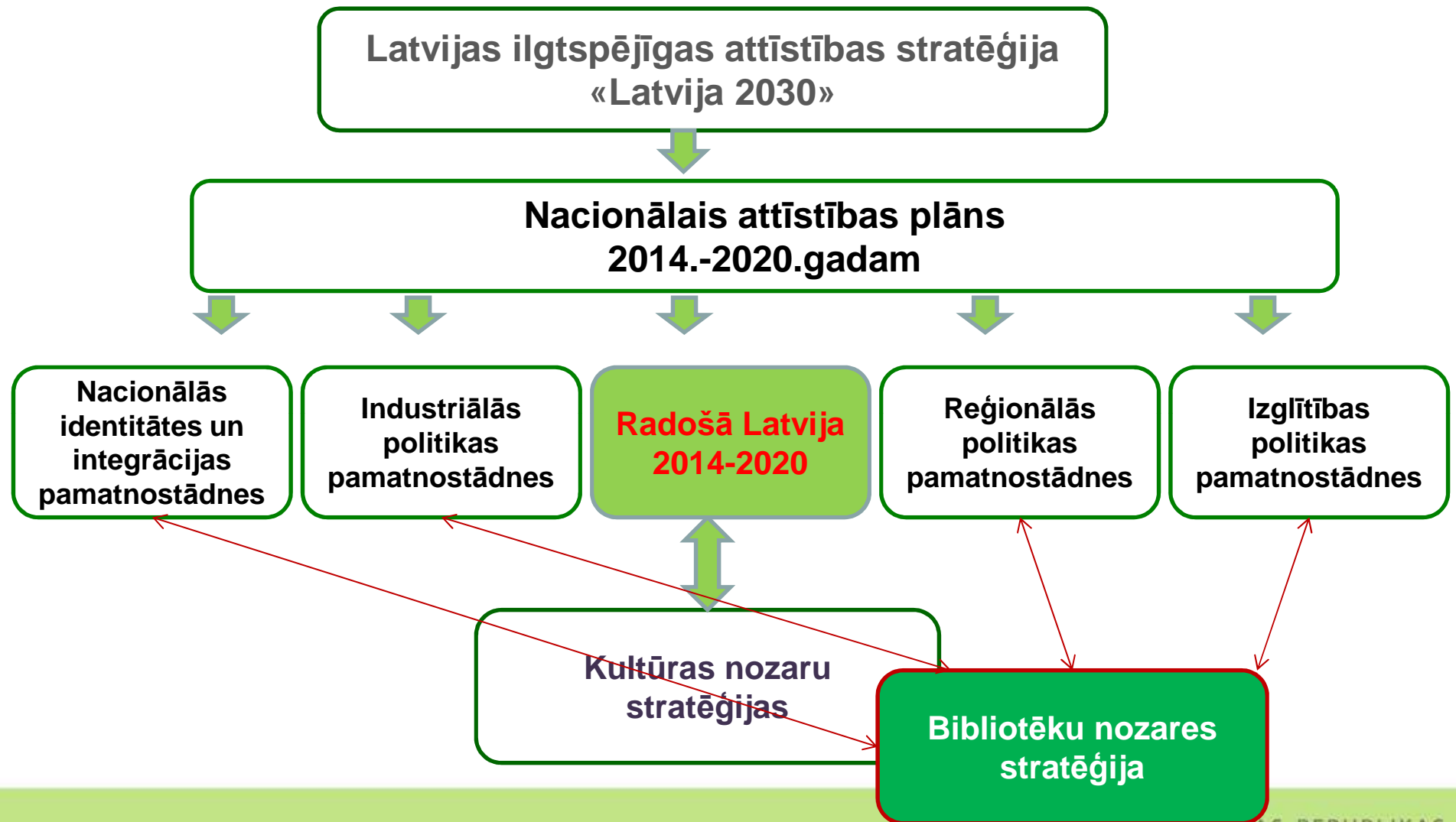
NAP 2020 → 12 valsts attīstības rīcības virzieni
→ apstiprināšana '12

Vienošānās ar Eiropas Komisiju → papildinās / precizējas prioritātes
→ sarunas '13 pavasarī

Nozaru politikas plānošanas dokumenti → konkrētā sektora attīstības prioritātes
→ MK '13

pavasaris / vasara

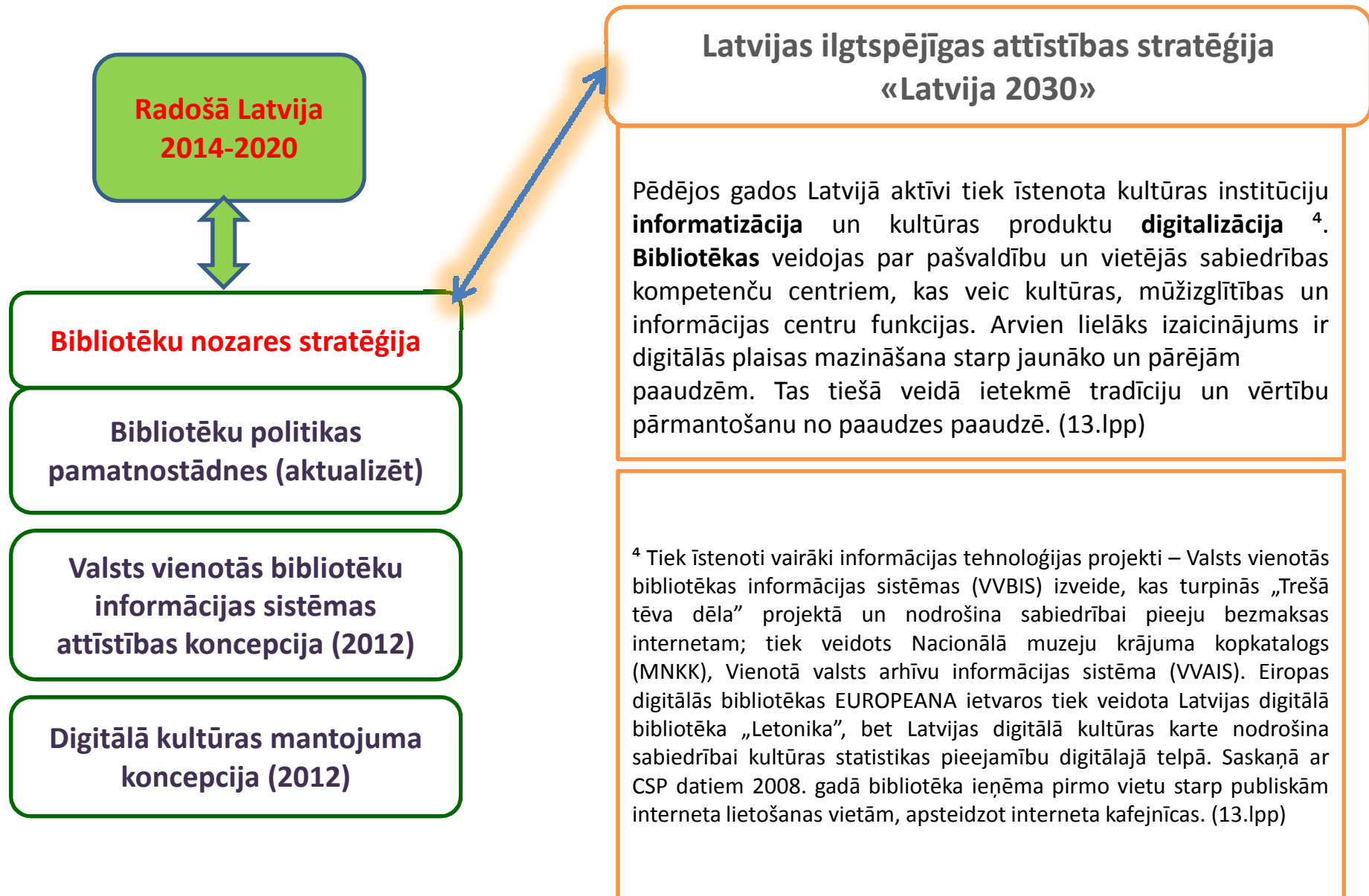
“Radošās Latvijas” vieta plānošanas hierarhijā

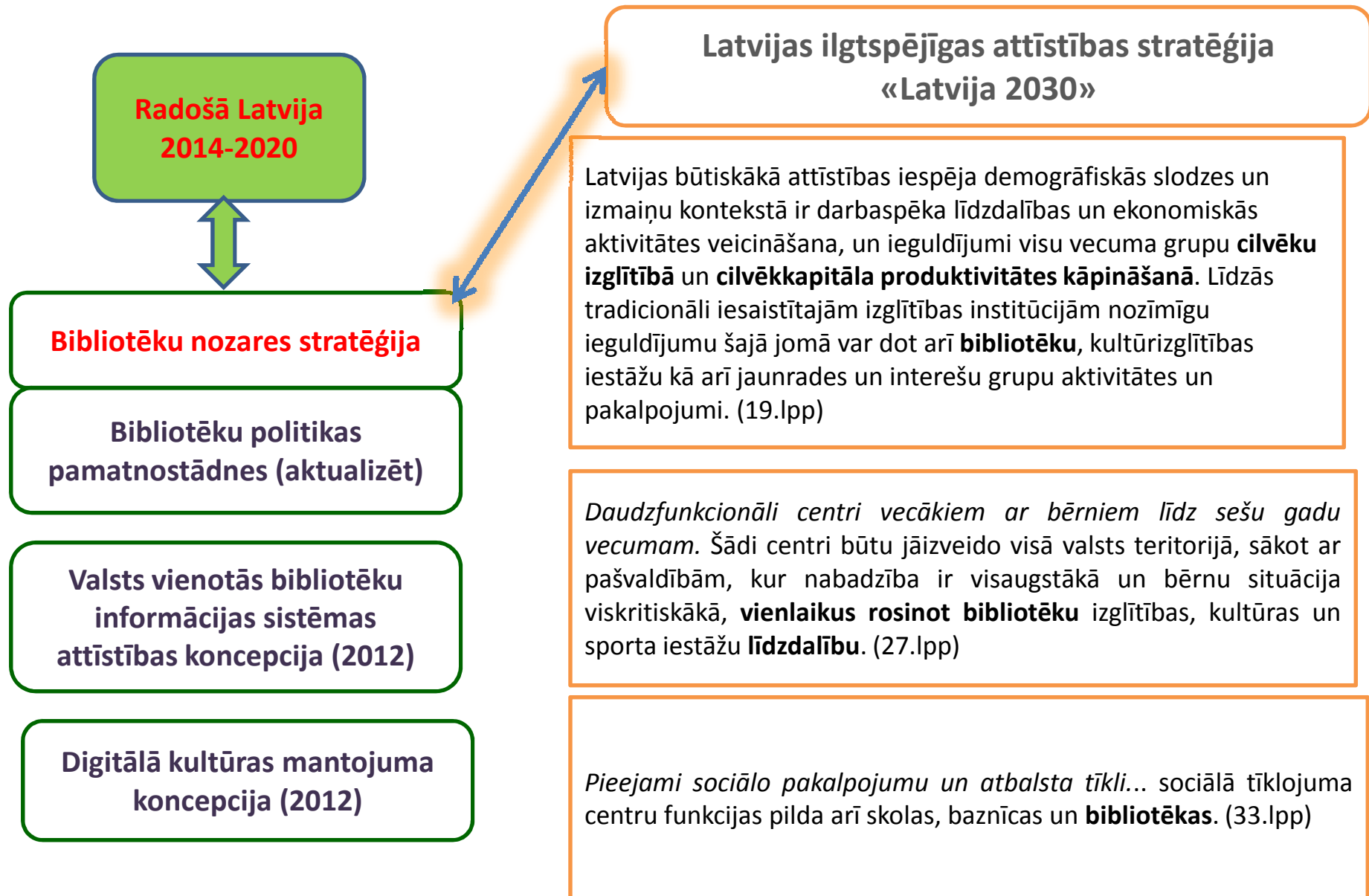
“Latvija 2030”

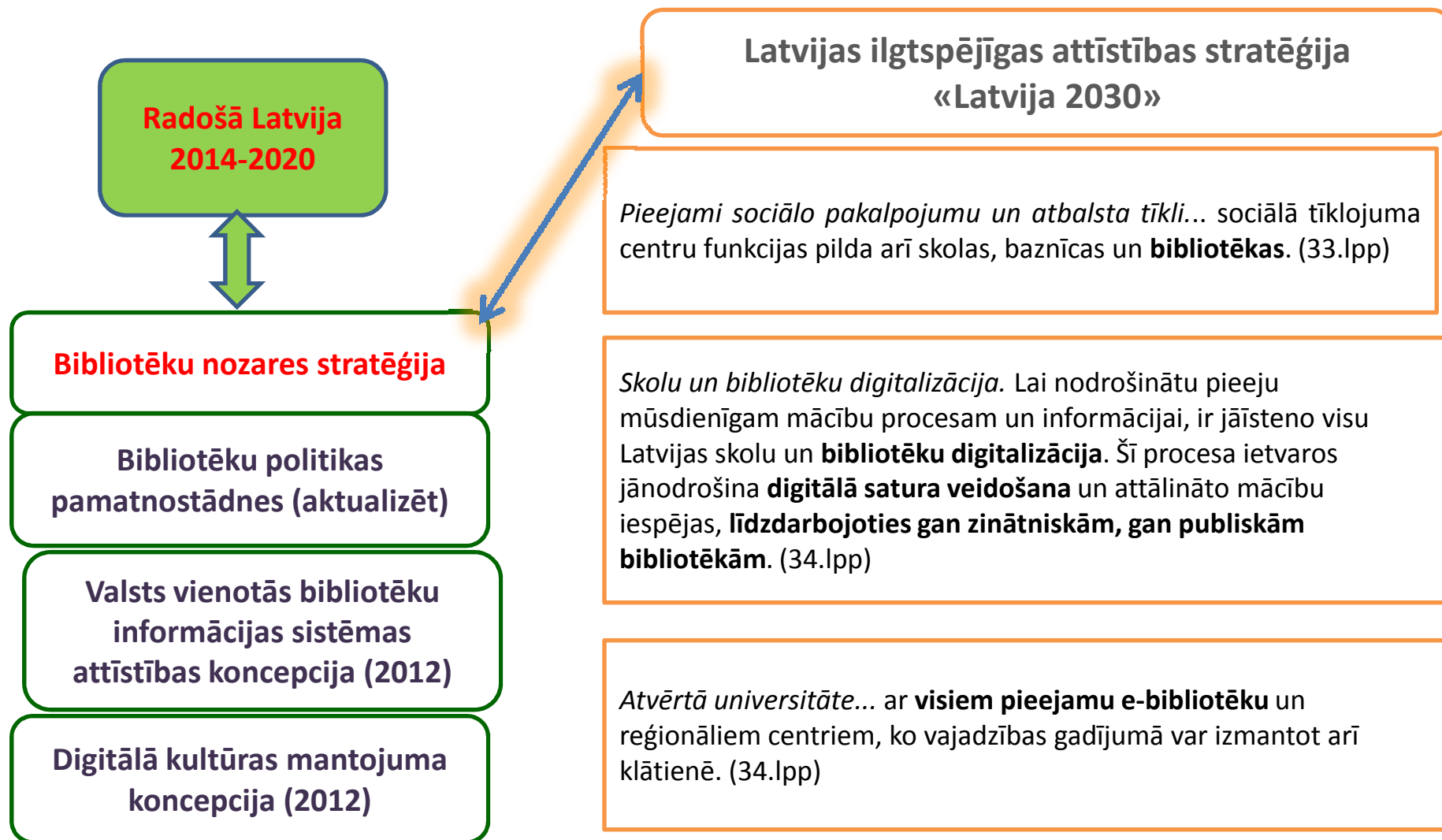
Bibliotēkas Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģijā «Latvija 2030». KULTŪRAS Telpas ATTĪSTĪBA

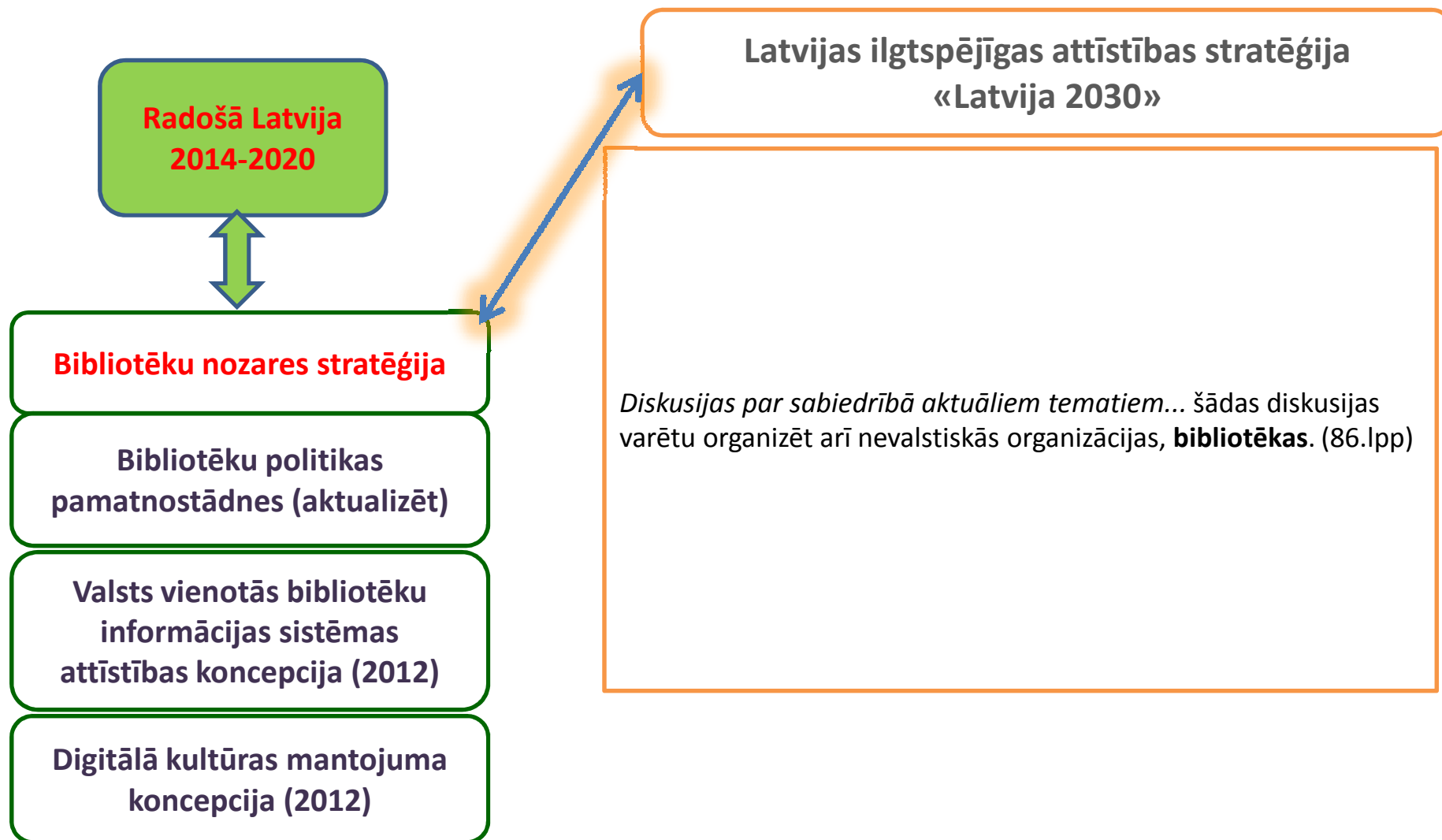
**Bibliotēkas Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģijā
«Latvija 2030». ILGTERMIŅA IEGULDĪJUMI CILVĒKKAPITĀLĀ**

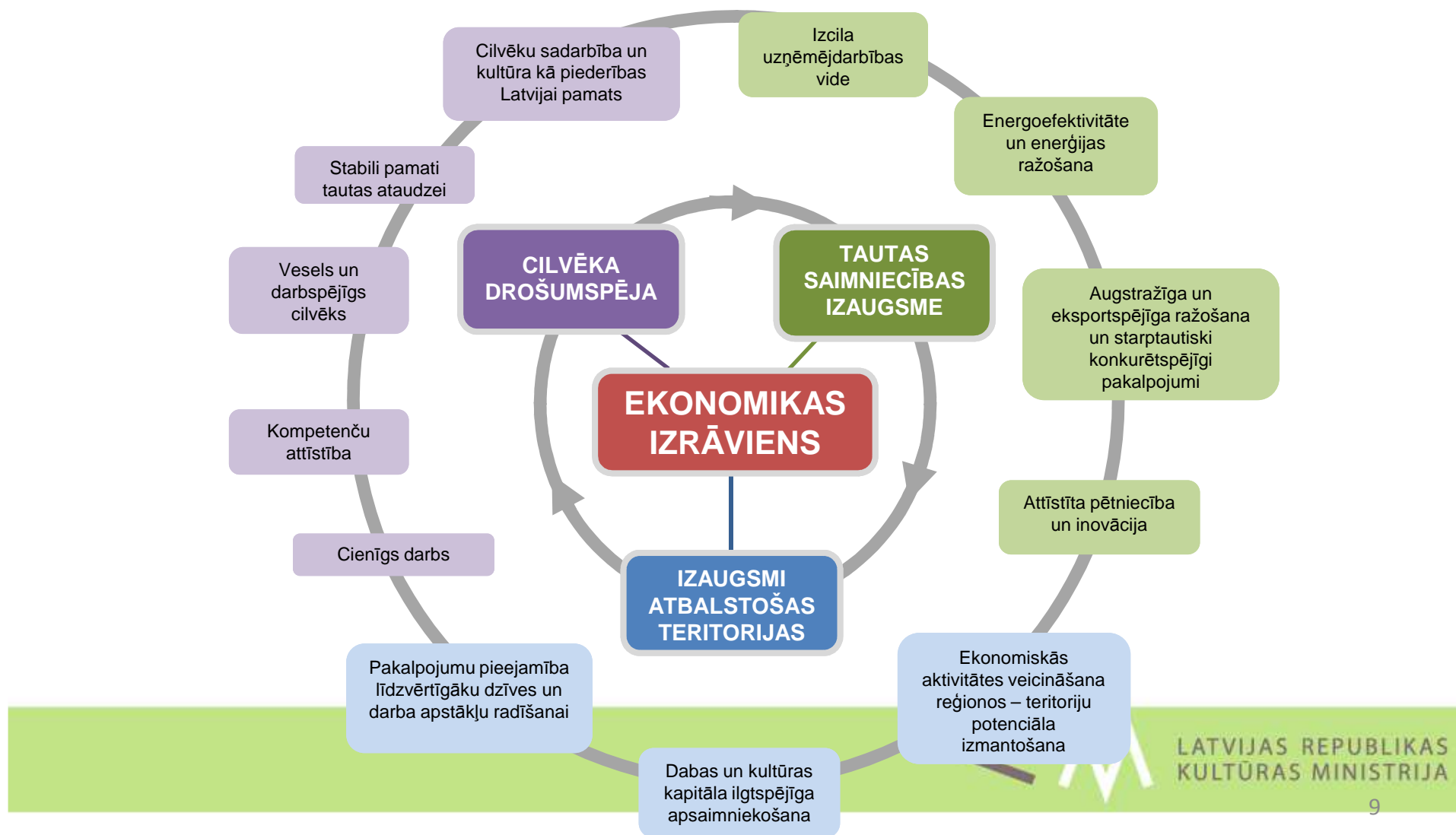
**Bibliotēkas Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģijā
«Latvija 2030». PARADIGMAS MAIŅA IZGLĪTĪBĀ**

**Bibliotēkas Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģijā
«Latvija 2030». INOVATĪVA PĀRVALDĪBA UN SABIEDRĪBAS LĪDZDALĪBA**

NAP 2020: stratēģiskā daļa: 12 valsts attīstības virzieni

Bibliotēkas Nacionālajā attīstības plānā

**Radošā Latvija
2014-2020**

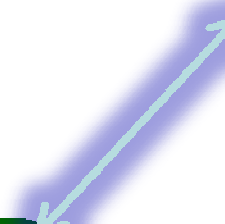
**Bibliotēku nozares
stratēģija**

**Bibliotēku politikas
pamatnostādnes
(aktualizēt)**

**Valsts vienotās bibliotēku
informācijas sistēmas
attīstības koncepcija
(2012)**

**Digitālā kultūras
mantojuma koncepcija
(2012)**

**Nacionālais attīstības plāns
2014.-2020.gadam
Prioritāte „Izaugsmi atbalstošas teritorijas”**

[346] Ierobežotie ieguldījumi nedrīkst būt iemesls, lai iedzīvotājiem ievērojami samazinātos pakalpojumu pieejamība. „Pakalpojumu grozā”¹¹, kuru veidos perspektīvais publisko pakalpojumu klāsts atbilstoši apdzīvojuma līmenim, ir skaidri jānedefinē, kādi publiskie pakalpojumi būs pieejami dažādiem apdzīvojuma līmeņiem, sākot no ciemiem pagastos līdz nacionālās nozīmes attīstības centriem.

Bibliotēkas Nacionālajā attīstības plānā

**Radošā Latvija
2014-2020**

**Bibliotēku nozares
stratēģija**

**Bibliotēku politikas
pamatnostādnes
(aktualizēt)**

**Valsts vienotās bibliotēku
informācijas sistēmas
attīstības koncepcija
(2012)**

**Digitālā kultūras
mantojuma koncepcija
(2012)**

**Nacionālais attīstības plāns
2014.-2020.gadam**

**Prioritāte „Izaugsmi atbalstošas
teritorijas”**

**Rīcības virziens „Pakalpojumu pieejamība
līdzvērtīgāku darba iespēju un dzīves apstākļu
radīšanai”**

[411] Digitālā satura un citu produktu veidošana un e-pakalpojumu attīstība, paplašinot pakalpojumu pieejamības un izmantošanas iespējas ekonomiskajā darbībā, kā arī iedzīvotāju e-prasmju pilnveide

Bibliotēkas Nacionālajā attīstības plānā

**Radošā Latvija
2014-2020**

**Bibliotēku nozares
stratēģija**

**Bibliotēku politikas
pamatnostādnes
(aktualizēt)**

**Valsts vienotās bibliotēku
informācijas sistēmas
attīstības koncepcija
(2012)**

**Digitālā kultūras
mantojuma koncepcija
(2012)**

**Nacionālais attīstības plāns
2014.-2020.gadam**

**Prioritāte „Izaugsmi atbalstošas
teritorijas”**

**Rīcības virziens „Pakalpojumu pieejamība
līdzvērtīgāku darba iespēju un dzīves apstākļu
radīšanai”**

413] Noteikt un ieviest publisko pakalpojumu grozu dažādiem apdzīvojuma līmeņiem: a) pakalpojumi nacionālās un reģionālās nozīmes centros (9+21); b) pakalpojumi lauku teritorijās (ārpus nacionālās un reģionālās nozīmes centriem)

Tematiskie bloki

“Radošā Latvija 2014-2020”

- Kultūra – identitātes un radošuma pamats
- Radošā izglītība
- Kultūras un radošās industrijas
- Radošās teritorijas

“Radošā Latvija 2014-2020” struktūra

Pamatnostādnēs definētais politikas mērķis	Mērķis A			
Rīcības virziens mērķa sasniegšanai	Rīcības virziens mērķa A1 sasniegšanai			
Uzdevumi un galvenie pasākumi izvirzītā mērķa sasniegšanai	Izpildes termiņš	Atbildīgā institūcija	Iesaistītās institūcijas	Nepieciešamais finansējums un tā avoti
Uzdevums vai pasākums A1.1.				

Bibliotēku jomas globālie izaicinājumi

- 1. Bibliotēku pakalpojumu sistēmai ir jāietver gan tradicionālo bibliotēku resursu, gan e-pakalpojumu un digitālo informācijas resursu pieejamība un to lietošanas vajadzību un prasmju attīstība, kā arī pakalpojumu attīstība atbilstoši mūsdienu sabiedrības sociālās komunikācijas tehnoloģiskajām iespējām.**
- 2. Bibliotēkām ir jānodrošina tajās esošā nacionālā kultūras mantojuma tradicionālo un digitālo resursu uzkrāšana, saglabāšana un ilglaicīga pieejamība.**
- 3. Bibliotēkām ir jāattīsta tradicionālā infrastruktūra un vienlaikus jāintegrējas bibliotēku virtuālajā telpā un jāattīsta bibliotēku informācijas sistēmas.**
- 4. Bibliotēkām jāklūst par vietām, kuras ar saviem specifiskiem resursiem un pakalpojumiem piedalās radošuma, inovāciju, zināšanu, sabiedrības komunikācijas, saliedētības un identitātes veicināšanā.**

Stratēģiskie mērķi

- 1. Bibliotēkas kā nozīmīgs resurss sabiedrības gudrai, ilgtspējīgai un integrējošai izaugsmei.**
- 2. Bibliotēku pieejamība, to tradicionālo un elektronisko pakalpojumu izmantošanas ilgtspējība, visu sabiedrības grupu iekļautības uzlabošana bibliotēku resursu izmantošanā.**
- 3. Digitālā satura veidošana, tiešsaistes pakalpojumu ieviešana, veicinot piekļuvi kultūras un izglītības jomas materiāliem un pakalpojumiem**

NAP: Rīcības virziens „Attīstīta pētniecība, inovācija un augstākā izglītība”

Rīcības virziena ietvaros veicamie uzdevumi:

9.[187] Augstākās izglītības konkurētspēja un konsolidācija (materiāltehniskās bāzes (aprīkojums) attīstība, augstskolu un koledžu iekšējās kvalitātes sistēmas pilnveide, augstskolu personāla zinātnisko publikāciju skaita pieauguma motivēšana, starptautisko zinātnisko žurnālu izveide, pārvaldības sistēmas efektivitātes palielināšana [Aptveramā teritorija: Visa Latvija; Atbildība: IZM (ZM, VM, KM, sociālie partneri, NVO); Finances: Kohēzijas politikas fondu investīcijas un valsts budžeta un privātais finansējums

**Rīcības virziena īstenošanai pieejamais
kopējais finansējuma apjoms (miljonos LVL):
821,16**

AUGSTĀKĀS IZGLĪTĪBAS PADOME

[AIP DARBĪBA](#)[AIP UZDEVUMI UN FUNKCIJAS](#)[KONCEPTUĀLIE DOKUMENTI
AUGSTĀKAJĀ IZGLĪTĪBĀ](#)[AUGSTĀKĀS IZGLĪTĪBAS POLITIKU
REGULĒJOŠIE DOKUMENTI](#)[AKREDITĀCIJA](#)[PROFESŪRA](#)[SAITES](#)[KONTAKTI](#)[LAT](#)[ENG](#)

AIP UZDEVUMI UN FUNKCIJAS

[Augstākās izglītības padome](#)[Ar AIP saistītie panti "Augstskolu likumā"](#)[Augstākās izglītības padomes nolikums](#)[Informācija par budžeta izdevumiem](#)

ESF
EIROPAS SAVIENĪBA
EIROPAS SOCIĀLAIS FONDS

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ
AIP īstenotais ESF projekts
"Augstākās izglītības studiju
programmu izvērtēšana un
priekšlikumi kvalitātes paaugstināšanai",
Nr.2011/0012/1DP/1.1.2.2.1/11/1PIA/VIAA/001".

"Ekspertu vērtējums pa studiju virzieniem Latvijā".

Ekspertu vērtējums pa studiju virzieniem Latvijā

1. Izglītība, tai skaitā pedagoģija un sports
2. Mākslas
3. Reliģija un teoloģija
4. Vēsture un filozofija
5. Valodu un kultūras studijas (izņemot tulkošanu) , Dzimtās valodas studijas un Valodu programmas
6. Tulkošana
7. Psiholoģija
8. Socioloģija, politoloģija un antropoloģija
9. Ekonomika
10. Informācijas un komunikācijas zinātnes
11. Vadība, administrēšana un nekustamo īpašumu pārvaldība
12. Tiesību zinātne
13. Dzīvās dabas zinātnes
14. Ģeogrāfija un zemes zinātnes
15. Ķīmija, ķīmijas tehnoloģijas un biotehnoloģija
16. Fizika, matemātika un statistika
17. Mehānika un metālapstrāde, izņemot Materiālzinātni, Siltumenerģētika, siltumtehnika un Mašīnzinības
18. Enerģētika, izņemot Siltumenerģētiku un siltumtehniku, Elektronika un automātika, izņemot Automātiku un datortehniku, Telekomunikācijas
19. Materiālzinātne, Ražošana un pārstrāde, izņemot Pārtikas higiēnu
20. Arhitektūra un būvniecība
21. Lauksaimniecība, mežsaimniecība, zivsaimniecība; Veterinārmedicīna; Pārtikas higiēna
22. Veselības aprūpe
23. Sociālā labklājība
24. Viesnīcu un restorānu serviss un Tūrisma un atpūtas organizācija
25. Transporta pakalpojumi
26. Vides aizsardzība
27. Civilā un militārā aizsardzība
28. Informācijas tehnoloģijas (datorika) un inženierzinātņu tematiskās grupas informācijas tehnoloģiju programmas (automātika un datortehnika, telekomunikācijas, datorvadība un datorzinātne, signālapstrāde)

Ekspertu vērtējums par studiju virzieniem: **saturs**

- **Studiju virziens - Materiālzinātne, Ražošana un pārstrāde:** Latvijas pētniekiem un augstākajai izglītībai kopumā jāklūst konkurētspējīgākam Eiropā un globālā mērogā tai jāpalielina savs ieguldījums efektivitātes paaugstināšanā valsts ekonomikā kā arī sociālā un kultūras jomā.
- **Studiju virziens - Viesnīcu un restorānu serviss un Tūrisma un atpūtas organizācija:** Akadēmiskā personāla pētījumu virzieni kopumā atbilst pašreizējām tendencēm, bet tiem vajadzētu būt vairāk saistītiem ar reģionālām vajadzībām kultūras tūrismā, lai tādējādi sekmētu tālāku studiju virziena attīstību.
- **Studiju virziens - Arhitektūra un būvniecība:** Arhitektūrā lielāks uzsvars būtu jāliek uz radošās un mākslinieciskās dimensijas attīstīšanu un paplašināšanu, it īpaši RTU un RBK.
- **Studiju virziens – Mākslas:** Ar izglītības līdzdalību jāturpina attīstīt kultūras nozari, kas ir viena no svarīgākajām nozarēm visā pasaulē un dod vienu no lielākajiem ieguldījumiem IKP.

Ekspertu vērtējums par studiju virzieniem: **bibliotēkas**

- **Studiju virziens - Izglītība, tai skaitā pedagoģija un sports:** Dažas bibliotēkas ir pārāk mazas, ar nelielu piedāvājumu, īpaši attiecībā uz literatūru dažādās valodās un zinātnisko pētījumu datu bāzu klāstu, ir nepietiekams lasītāju vietu skaits. Studenti jāieinteresē savos pētījumos plašāk lietot bibliogrāfiskos izdevumus un citus informācijas avotus vairākās svešvalodās. Bibliotēkās ir jābūt lielākam avīžu, žurnālu, akadēmiskā vidē atzītu periodisku izdevumu klāstam.
- **Studiju virziens - Reliģija un teoloģija:** ir bagātīgi bibliotēku resursi, ieteicama vienotas datu bāzes izveidošana un resursu savstarpēja izmantošana.
- **Studiju virziens - Vēsture un filozofija:** Reģionālajās augstskolās ir nepietiekami bibliotēku resursi, it īpaši maģistrantūras un doktorantūras līmeņa studijām.
- **Studiju virziens – Tulkošana:** Augstskolu bibliotēkas nav atbilstīgi nodrošinātas ar žurnāliem un grāmatām par tulkošanas teoriju un praksi, un tiešsaistes piekļuve datubāzēm nevar kompensēt šo trūkumu.

Ekspertu vērtējums par studiju virzieniem: **bibliotēkas**

- **Studiju virziens – Psiholoģija:** Bibliotēku resursi kvalitatīvai SP īstenošanai joprojām ir uzlabojami arī tajās AI, kur pēdējā laikā vērojamas iespaidīgas pozitīvas pārmaiņas, piemēram, Latvijas Universitātē un Baltijas Psiholoģijas un menedžmenta augstskolā.
Studiju virziens - Socioloģija, politoloģija un antropoloģija: Augstskolu bibliotēkās pieejamie resursi un datu bāzes vērtējamas pozitīvi un atbilst studiju saturam, taču akadēmiskās literatūras klāsts būtu jāpalielina. Bibliotēkās ir pieejamas speciālo žurnālu un citu informācijas avotu datu bāzes, bet atsevišķos gadījumos trūkst nepieciešamo grāmatu politiskajās zinātnēs un sabiedrības pārvaldē.
Studiju virziens – Ekonomika: Bibliotēkās pastāvīgi jānodrošina jaunākie izdevumi un mācību grāmatas latviešu un citās valodās. Bibliotēku krājumi ir regulāri atjaunojami ar starptautiskiem izdevumiem, mācību grāmatām un žurnāliem angļu un citās saistošās svešvalodās.

•

Ekspertu vērtējums par studiju virzieniem: **bibliotēkas**

- **Studiju virziens - Informācijas un komunikācijas zinātnes:**
Daudzos gadījumos profesionālā literatūra nav atjaunināta, mācību grāmatu skaits gan latviešu, gan ārzemju, īpaši angļu, valodās nav pietiekams.
- **Studiju virziens - Vadība, administrēšana un nekustamo īpašumu pārvaldība:** Bibliotēkas daudzviet nav orientētas uz starptautisku sadarbību, fondu regulāru papildināšanu ar izdevumiem svešvalodās. Studentiem un pasniedzējiem plašākā apjomā nepieciešama pieeja jaunākām grāmatām, speciāliem žurnāliem un citiem starptautiskiem izdevumiem arī svešvalodās.
Studiju virziens - Tiesību zinātne: Dažādu All bibliotēkās pieejamās literatūras apjoms ir visai atšķirīgs, vairākas bibliotēkas ir vājā līmenī, tajās ir pieejamas tikai dažas grāmatas starptautiskajās tiesībās. Vajadzētu palielināt valsts finansējumu All bibliotēkām. Nepieciešams uzlabot sadarbību starp bibliotēkām.

Ekspertu vērtējums par studiju virzieniem: **bibliotēkas**

- **Studiju virziens - Ģeogrāfija un zemes zinātnes:** Bibliotēkā ir nepietiekams jaunu mācību grāmatu un žurnālu klāsts. Nepietiek mācību grāmatas latviešu valodā.
- **Studiju virziens - Mehānika un metālapstrāde, izņemot Materiālzinātni, Siltumenerģētika, siltumtehnika un Mašīnzinības:** Bibliotēkās ir pieejamas mācību grāmatas krievu un latviešu valodā, grāmatu skaits citās valodās ir nepietiekams. All ir pieejamas datu bāzes, bet tās intensīvāk jāizmanto studiju procesā.
- **Studiju virziens -Enerģētika, izņemot Siltumenerģētiku un siltumtehniku, Elektronika un automātika, izņemot Automātiku un datortehniku, Telekomunikācijas:** Atsevišķās SP nav pieejamas starptautiskās zinātnisko datu bāzes. Situācija ar bibliotēkām vērtējama viduvēji. Dažās bibliotēkās ir daudz grāmatu krievu valodā, bet pietrūkst grāmatu angļu valodā. Dažās SP studenti vēlas, lai būtu pieejamas grāmatas arī latviešu valodā.

Ekspertu vērtējums par studiju virzieniem: **bibliotēkas**

- **Studiju virziens - Sociālā labklājība:** atsevišķos gadījumos vērojams mācību grāmatu trūkums svešvalodās sociālās labklājības jomā, it īpaši angļu valodā.
- **Studiju virziens - Viesnīcu un restorānu serviss un Tūrisma un atpūtas organizācija:** Vairākumā bibliotēku nepieciešams plašāks un tematiski daudzveidīgāks grāmatu klāsts, atbilstīgs studiju virzienam; kā arī jāpapildina literatūra un periodika angļu un citās svešvalodās; bibliotēku fondi pastāvīgi jāatjauno.
- **Studiju virziens - Civilā un militārā aizsardzība:** Nepietiekama sadarbība starp dažādu AII bibliotēkām. Lielāka uzmanība jāvelta bibliotēku darbības modernizācijai, nepieciešams izveidot integrētus katalogus, kur studenti var atrast nepieciešamo informāciju.
Studiju virziens - Informācijas tehnoloģijas (datorika) un inženierzinātņu tematiskās grupas informācijas tehnoloģiju programmas (automātika un datortehnika, telekomunikācijas, datorvadība un datorzinātne, signālapstrāde): Vajadzētu nodrošināt bibliotēku pieejamību visiem studentiem, neatkarīgi no viņu piederības kādai no augstskolām ar zemāku infrastruktūras attīstības līmeni.

<http://www.km.gov.lv>

Paldies par uzmanību!